

APPENDIX AD S. ODILONEM

PRÆCEPTA QUÆDAM

De nonnullis ecclesiis et locis Cluniacensi cœnobio concessis, tempore S. Odilonis abbatis Cluniac. V.

(*Bibliotheca Cluniacensis, pr 409.*)

I.

Præceptum Ottonis imp. de sancto Maiolo de Papia.

(Anno 999.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis, Otto, Dei gratia, Romanorum imperator Augustus.

Notum sit omnibus fidelibus nostris quoniam ob petitionem domni Odili venerabilis abbatis et salutem animæ nostræ, per hoc nostrum præceptum confirmamus cuidam cellæ, in honore sanctæ Mariæ dicatæ, in civitate Papia sitæ, ad Cluniacum monasterium dono et traditione Gaidulfi suorumque hæredum pertinenti, qui quondam capella dicebatur Gaidulfi, sed nunc ab omnibus cella dicitur sancti Maioli, omnes res et proprietates ad eandem cellam intus et foris pertinentes, quas habet, vel in futuro Deus ibi concesserit, cum terris cultis et incultis, aquis, molendinis, piscatoribus, omnibus rebus mobilibus et immobilibus; ea videlicet ratione ut jam dicta cella habeat, teneat, firmiterque possideat, et semper in ordinatione et dispositione Cluniacensis abbatis, sicut Gaidulfus ordinavit, permaneat. Etiam cum nostra donatione et auctoritate, insuper imperiali jubemus potentia ut nullus dux, archiepiscopus, episcopus, marchio, comes, judex, vicecomes, nulla imperii nostri magna parvaque persona, de prædicta cella, aut suis pertinentiis, intrmittere, vel aliquid ordinare, aut dispensare sine jussione et voluntate abbatis Cluniacensis præsumat. Si quis igitur hoc nostræ stabilitatis præceptum fregerit, componat centum libras auri, medietatem cameræ nostræ et medietatem Cluniacensi monasterio. Quod ut verius credatur et semper observetur, manu propria roborantes, sigillo nostro sigillari præcepimus.

Signum domni Ottonis inclitissimi imperatoris Augusti.

Data Idib. Aprilis, anno Dominicæ incarnationi 999, ind. xii, anno tertii Ottonis regis 14, imp. 3 Aug. Romæ feliciter.

II.

Præceptum Rodulfi regis de Chavinis, Blenosco, sancto Victore et aliis capellis.

(Anno 997.)

In nomine sanctæ et individuæ Trinitatis, Ro-

A DULFUS, divina propitiante clementia, pius Augustus atque invictissimus rex.

Sicut certum indubitanter est nullam potestatem nisi a Deo prorsus existere, sic consequens ulique est ut quisquis ejus dispositione terrenæ potestatis culmine sublimatur sub potenti ejusdem largitoris manu sese humiliet eique de suis donis placere studeat. Quapropter notum sit omnibus per temporum curricula sibi succedentibus, tam regibus videlicet quam comitibus, cujusque magistratum gradibus, vel reipublicæ administrationibus, quod ad deprecationem Emmæ, nostri imperii consortis, aliorumque nostrorum quorundam fidelium quædam res, ob amorem Dei sanctorumque principum apostolorum, Petri scilicet atque Pauli, ad Cluniense monasterium trado; eo siquidem tenore ut fraternitas monachorum inibi degentium res ipsas sine cujuslibet aut regis, aut comitis, vel cujuslibet inferioris gradus contrarietate perpetuo jure possideant, et eidem loco pro nostro memoriali reservantes, tam pro nobis quam pro stata regni nostri, Christi elementiam atque prædictorum apostolorum patrocinia jugiter deposcant, et pro illis nihilominus qui hanc donationem inconvulsam permanere concesserint. Sunt autem ipsæ res atque in comitatu Matiscensi in vicaria. . . . et vocatur villa ad Chivineas, quam damus cum omnibus appendiciis suis, et tertiam partem piscinæ quæ vocatur Osa, cum mancipiis, vel reliquis rebus ad eandem piscinam pertinentibus, ut semper iidem monachi medium tractum habeant. **C** Confirmamus etiam donationem quam vir bonus Leobaldus de Blenosco fecit; sed et illam de capella sancti Victoris, quæ est in Absgogia, vel de aliis rebus quæ Altaldus vel alii ad prædictam capellam tradentes Cluniaco delegaverunt. Has itaque res cum capellis, mancipiis utriusque sexus, vineis, pratis, aquis, molendinis, silvis, casis cultis et incultis, atque omnibus quæ ad eas pertinere probantur, vel prædicto monasterio acquirenda sunt, per nostram concessionem firmamus. Scripturam quoque illam quam Berno episcopus supradictis monachis de eorum decimis fecit, ratam esse censemus, ita ut nihil de decimis quæ ad eas antiquitus pertinuerunt, per ullam recentem auctoritatem subtrahere cuiquam liceat. Hæc autem omnia

auctoritatis præcepto confirmamus, atque A nostri impressione consignamus; successoribus id suggerentes: *Maledictus qui transiit in vicem Ansusi episcopi recognoscens ad vicem Ansusi episcopi recognoscens*

in Ansavilla xi Kal. Julii, indictione iii, anno ante Rodulfo rege gloriosissimo.

III.

ejusdem regis de S. Blasio in Viculis, cum omnibus pertinentiis suis.

(Anno 1019.)

in nomine sanctæ et individuæ Trinitatis, Rodulfo Dei gratia rex. cum totius ordo religionis secundum decreta sanctorum regum, sanctæ conversationis exortum haberet, et ad perseverandum in ea, sustentationem his qui districtius atque familiariter in ministerio se coercent [al., exercent], publica regalis sufficientiam aliis, et minus aliis subministrata per ordinem sanctæ Ecclesiæ status usque ad hunc per longa temporum curricula extensus nihilominus dignum est ut nos, qui quasi per nos operarios in vinea Dei laboramus, consuetudinem in exercitio operis Dei deficere non sinamus; quin potius, ut vires suppetant, nobis ad unguem perducere tentemus. Quapropter omnes, præsentem tempore decedentes et succedentes, qualiter ego Rodulfus, petente uxore dilectissima conjuge mea Irainsanda ex hereditaria mea possessione quoddam præteritum, ob animæ meæ et supra memoratæ conuentionis remedium, cœnobio S. Petri quod dicitur Cluniacum et abbati ejusdem monasterii, et fratribus ejus, præcepto et S. Benedicti regulæ et deinceps obedientibus, et ibidem Deo factis, ecclesiam S. Blasii in Viculis totam, cum pertinentiis ibidem pertinentibus, cum montibus, vineis, agris, pascuis, silvis, decimas, seruis et ancillis, et cum omnibus utensilibus, uno ego et prædicta conjux mea ad suprascriptum monasterium, ut si nos minus idonee injuncta Deo peregerimus officium, delicti nostri et nequitie non pro merito recipiamus dispendium, nec eorum orationes quos sustentamus; substantes temporalia, ad stadium currentes referantur mercede perpetua. Hæc, ut a nobis credantur et a posteris nostris non infringan-

tur, manu nostra roboravimus, et sigillari fecimus. *Signum Rodulfi regis patris.*

Albicer, indignus presbyter, jussu regis scripsit hæc.

Acta sunt hæc in villa Tabernis, quam alio nomine propter fluvium ibidem defluentem Utba appellant. Data xviii Kal. Febr., anno ab incarnatione Domini 1019, regnante Rodulfo rege, anno regni sui 31.

Hoc itaque beneficiolum, id est, supra memorata ecclesia, quam damus fratribus Cluniaco degentibus, jacet in pago et in comitatu Genevensi, cum vicis ibidem appendentibus.

IV.

Charta Amedei comitis de ecclesia S. Mauricii in pago Maltekena.

(Anno 1025.)

In nomine Domini nostri Jesu Christi, regnante Rodulfo anno 37, incarnationis Domini 1025, ii Kal. Nov. luna xx.

Ego Amedeus filius Humberti comitis, et Adalegida uxor mea, hanc chartam donationis fieri jussimus de ecclesia S. Mauricii, quæ est sita in pago qui vocatur Maltekena, et de omnibus terris quas in presenti damus, et in futuro daturi sumus ad honorem Domini Dei et Ecclesiæ SS. Petri et Pauli, Cluniensis monasterii, cui præesse videtur dominus pater Odilo, pro redemptione et salute animarum nostrarum, permittente et confirmante domino Maleno, episcopo Gratianopolitanæ Ecclesiæ, seu Humberto episcopo et omnibus canonicis ejusdem civitatis, damus Domino Deo omne quod supra memoratum est, et beatis apostolis ejus Petro et Paulo, Cluniensis monasterii, et omnibus monachis ibidem morantibus, ut orationum eorum participes esse possimus, nobis reservando illud jus, quod vocatur jus patronatus, atque jus presentandi pro nobis, et natis nostris et eorum successoribus, dum nostræ fuerit voluntatis, etc. Si quis hanc donationem inquietare voluerit, in aula regis centum libras auri componat, et insuper maledictionem Gratianopolis episcopi incurrat, etc.

Sigillum Humberti comitis, Ancillæ uxoris ejus. S. Amedei comitis. S. Adelidis uxoris ejus.

Hanc donationem fecerunt, et chartam istam fieri jusserunt, et in presenti in curia regis firmare rogaverunt.

Signum Rodulfi regis, Ermingradis, Odonis, Ancellini.

HYMNUS DE S. ODILONE

(Bibl. Clun. ubi supra, p. 328.)

diata subsequentis Hymni, cujus initium est: Commenda gregem Domino, priores versus tres ob diruptam membranam in ms. lector hic desiderabit.)

DIVISIO.

O vir ubique nobilis
... spoliis:

Quo sibi prædas adimi
Fleat spiritus tartarei.